

ANTONI CASTEL

El 'homeless' africà

L'Àfrica, el continent més pobre, ha estat protagonista de la cimera desenvolupada al Caire a principi de mes. Per una vegada l'Àfrica no ha estat notícia per la fam, la corrupció, les pandèmies, les guerres, les sectes mil·lenaristes i la incompetència, sinó perquè europeus i africans s'han reunit per discutir sobre el subdesenvolupament crònic que afecta 600 milions de persones del sud.

La iniciativa és lloable, encara que els resultats no hagin estat els esperats. El compromís de reduir a la meitat la pobresa abans de l'any 2015 sembla més un programa d'un polític populista que no pas una proposta coherent i realitzable, sobretot perquè no s'ha volgut tractar de la controvertida condonació del deute extern ni s'han escoltat les veus dels qui demanen un aixecament de les barreres que impedeixen l'entrada dels productes africans als mercats europeus.

La millor contribució al progrés d'Àfrica, i per tant per aturar el preocupant èxode de persones cap a Europa, seria l'obertura dels nostres mercats i l'increment de les inversions als països africans, que ara només representen el 2 % del comerç mundial.

L'eradicació de la pobresa no es fa amb bones paraules ni amb pegats. Per enterrar el discurs paternalista, tan present en totes les reunions, Europa hauria d'assumir la seva responsabilitat en la deriva del continent, des de la brutal colonització que volen revisar alguns historiadors fins al suport als sàtrapes que permetien un negoci fàcil i lucratiu, com Mobutu, Bongo, Obiang, Houphouët-Boigny, Banda, i un llarg etcètera. No cal demanar perdó pels pecats comesos en el passat, en un acte de contricció que pot estar molt bé per al papa, però sí admetre que els europeus no som aliens al marasme en què es troben els africans.

L'Àfrica no pot ser, per més temps, un continent captaire, el *homeless* que ingresseu en un alberg municipal quan fa fred i al qual donem unes engrunes de pa per les festes de Nadal. La nostra dignitat i la dels africans ens

haurien d'obligar a esforçar-nos per impedir que una part de la humanitat visqui de forma miserable, sense dret a l'educació ni a la sanitat ni a l'habitatge, i només sigui un número en les fredes estadístiques macroeconòmiques del funcionari de torn del Fons Monetari Internacional.

Una de dues: o deixem els africans en pau o hi col·laborem. El primer cas és utòpic, en un període de creixent mundialització, encara que no crec que si els deixéssim sols estiguessin pitjor que ara. De cap a cap del període històric que s'acaba amb l'expansió europea, a finals de segle passat, van demostrar que eren capaços de desenvolupar civilitzacions avançades, encara que els nostres llibres de text diguin la contrària. El contacte ens va enriquir més a nosaltres, en tots els sentits, que no a uns africans que van quedar trasbalsats per l'impacte d'una colonització que va ser molt tot tret d'amistosa.

Com que sembla que és inevitable de mantenir contactes amb l'Àfrica, caldria que les relacions fossin simètriques, igualitàries, entre adults, sense imposicions de models socials ni econòmics que poden ser perniciosos a la llarga. Aleshores es podrien començar a curar les ferides causades en el passat i tindria més sentit la condonació del deute impagable per immoral i perquè és impossible: bona

part dels països no tenen ni cinc al calaix.

Unes relacions fluides, solidàries, també ens donarien autoritat per exigir als dirigents africans que no parlessin més de colonialisme per justificar els seus errors i el saqueig dels béns per un grup determinat. En canvi, si continuem igual que fins ara, ens trobarem l'any 2015 amb una Àfrica tan pobre com ara, parlant de nou en qualsevol capital d'aquell continent sobre el subdesenvolupament i el deute. I tornarem a adoptar un text que dirà que en quinze anys s'haurà de reduir la pobresa a la meitat.

“Unes relacions fluides i solidàries també ens donarien autoritat per exigir als dirigents africans que no parlessin més de colonialisme per justificar els seus errors i el saqueig dels béns per un grup determinat.”

Periodista